MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI

Seduta ta' l-1 ta' Frar, 2013

Citazzjoni Numru. 275/2011

Kawza fil-lista: 28

A B f'ismu proprju u, bhala kuratur ad litem,
ta' bintu minuri C B
vs
D E

Il-Qorti,

<u>Preliminari</u>

Illi permezz tal-proceduri odjerni l-attur qed jitlob minn din il-Qorti r-revoka u tibdil fil-klawsoli ta' kuntratt[1] tas-separazzjoni personali ffirmat bejn il-partijiet fit-18 ta' Jannar 2005 fl-atti tan-Nutar Dottor Patricia Hall, u senjatament fil-klawsoli numri erba' [4], hamsa [5] u sitta [6] tal-kuntratt li jirrigwardaw il-kura u kustodja u l-access

[1] Vol.1 Fol.83

tat-tifla, kif ukoll il-manteniment dovut lill-konvenuta kemm ghaliha kif ukoll ghal minuri; kif ukoll sabiex il-konvenuta tirrifondi manteniment gja' mhallas tenut kont tat-tibdil fil-pozizzjoni tat-minuri li llum qed tirrisjedi mal-attur.

L-attur qed jaghmel dawn it-talbiet in vista tat-tibdil fic-cirkostanzi tal-partijiet, partikolarment dawk tal-konvenuta, u tal-minuri.

Minn naha tieghu l-konvenuta qed topponi ghat-talbiet attrici, principalment fuq il-principju ta' *pacta sunt servanda*, u wkoll peress li, fejn jirrigwarda l-minuri, ma hemmx raguni valida sabiex jsiru emendi fil-klawsli opportuni.

Il-Qorti, wara li rat l-atti tal-kaz, inkluzi l-affidavits prezentati, u semghet lill-partijiet tramite d-difensuri taghhom, taghmel is-segwenti osservazzjonijiet.

Il-Fatti

Illi jirrizulta pacifiku li wara li l-partijiet isseparaw legalment, iz-zwieg taghhom gie annullat permezz ta' sentenza moghtija mill-Qorti Civili [Sezzjoni Familja] fit-12 ta' Dicembru 2007, u sussegwentement, fil-5 ta' Settembru 2008 l-konvenut dahhlet fi zwieg iehor.

Is-sitwazzjoni taz-zwieg sussegwenti holqot il-vertenza principali dwar il-manteniment dovut lill-attrici, kif ukoll, dwar il-kura u kustodja tal-minuri, bint komuni tal-partijiet.

Illi fil-kuntratt fuq indikat, fil-klawsola numru hamsa [5] l-partijiet ftehmu dwar il-manteniment dovut lill-konvenuta ghaliha, filwaqt li fil-klawsola numru sitta [6] ftehmu dwar il-manteniment dovut lill-konvenuta ghal minuri, u dwar il-kura u kustodja tat-tifla, u l-modalita' tal-access favur il-missier. Fil-klawsola numru erba' [4] il-partijiet ftehmu hekk:

"Il-partijiet jintrabtu wkoll li f' kaz ta' dikjarazzjoni ta' annullament taz-zwieg, divorzju jew decizjoni ta' Tribunal jew Qorti ohra kompetenti, li permezz tieghu jigi xjolt iz-

zwieg li kkuntrattaw il-partijiet, il-kondizzjonijiet ta’ dan il-kuntratt ma jigux varjati.”

Illi l-principji regolanti l-materja huma s-segwenti:

[1] li dak li ftehmu l-partjiiet huwa ligi bejn l-istess partijet u ma jistax jigi mibdul unilateralment, u dan fuq l-istregwa tal-principju *pacta sunt servanda*.

Jinsab ritenut fil-gurisprudenza nostrana li l-kuntratt huwa konvenzjoni jew ftehim bejn tnejn minn nies jew izjed, illi bih tigi maghmula, regolata jew mahlula obbligazzjoni [Art.960]. Kuntratti maghmula skont il-ligi ghandhom sahha ta’ ligi ghal dawk li jkunu ghamluhom [Art.992] u jorbtu lill-istess fit-termini taghhom. Il-kuntratti ghandhom jigu esegiwiti bil-bona fede.[Art.993]. *“Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa’ dejjem li l-vinkolu kontrattwali ghandu jigi rispettat u li hi l-volonta’ tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li [ghandha] tipprevali u trid tigi osservata. pacta sunt servanda.” [App.Civ.* ***Gloria Beacom et vs L-Arkitett Anthony Spiteri Staines*** *deciza 5 ta’ Ottubru 1998].*

[2] Meta l-kliem tal-konvenzjoni, mehud fis-sens li ghandu skont l-uzu fiz-zmien tal-kuntratt, hu car, ma hemmx lok ghal interpretazzjoni [Art.1002] l-interpreti ghandu joqghod ghal dawn il-kliem u mhux jirrikorri ghal kongetturi.

Fejn is-sinifikat tal-konvenzjoni jkun car u fejn il-fatti li jkunu wasslu ghal dak il-ftehim kif ukoll fatti sussegwenti ma jpoggux fid-dubbju l-volonta’ tal-kontraenti, mhux lecitu ghall-gudikant illi jaghti lil dik l-iskrittura sinifikat divers minn dak liberalment espress mill-kontraenti. *[App.* ***John Zammit et vs Michael Zammit Tabona noe****. Deciza 28 ta’ Frar 1997; App.Civ.* ***Vincent Aquilina vs Caterina Micallef*** *[1997]- Vol.LXXXI.II.517; App.Civ.* ***Carmelo Grech vs Julian Zammit Tabone et noe*** *[1998] – Vol.LXXXII.II.1383]*

[3] Fejn l-interessi tal-minuri hekk jiddettaw il-Qorti ghandha s-setgha, anzi d-dmir, li tbiddel dak li kienu ftehmu l-partijiet dwar il-minuri.[2]

Ferm il-premess, il-Qorti tosserva li, safejn il-kuntratt ma jispecifikax mod iehor, allura z-zewg partijiet huma marbutin ma dak hemm stipulat.

Manteniment favur il-mara

Illi l-attur qed isostni li m' ghandux jibqa' jhallas manteniment lill-konvenuta peress li din issa mizzewwga, u l-obbligu tal-manteniment taghha jaqa' fuq zewgha.

Illi l-klawzoli relevanti fil-kuntratt huma dawn:

"5 [a] Ir-ragel qed jobbliga ruhu li jhallas a favur il-mara li taccetta l-ammont ta' ghoxrin lira maltin [LM20] fix-xahar; [b] Tali manteniment jithallas ipso jure kull xahar bil-quddiem mingjhajr htiega ta' ebda interpellanza jew procedura fil-Qorti; [c] Dan il-manteniment ghandu jigi rivedut kull sena, u jghola skond iz-zieda fl-gholi tal-hajja hekk kif jirrizulta mill-awtoritajiet kompetenti tal-Gvern; [d] Dan il-manteniment ghandu jibqa' jithallas sakemm il-mara ma tkunx qed tahdem full-time, u f' kaz li l-mara tkun qed tahdem part-time, il-manteniment jitnaqqas ghal ghaxar liri [LM10] fix-xahar. F' kaz li l-mara tkun qed tahdem il-hlas tal-manteniment jigi awtomatikament sospiz sakemm il-mara tkun qed tahdem u jerga' jigi fis-sehh hekk kemm-il darba il-mara ma tibqax hekk tahdem."

Ghalhekk mill-premess jirrizulta car li, apparti minn dak li ftehmu b'mod generali l-partijiet fil-klawsola numru erba [4] fuq citata, fuq l-ispecifiku l-partijiet ftehmu li l-attur ghandu jaghti retta alimentari mensili lill-konvenuta ghaliha, li tkun riveduta skont l-gholi tal-hajja, u li <u>tibqa' tithallas sakemm ma tavverax ruhha wahda mill-kondizzjonijiet stipulata fil-paragrafu [d] fuq citat</u>. Huwa f' dan <u>il-kaz biss</u> li l-manteniment tal-konvenut jista' jigi sospiz jew imwaqqaf. Hekk riedu l-partijiet, u hekk ftehmu fil-mument tal-kontrattazzjoni.

---

[2] Art.149 Kap.16

Illi fil-kaz in dizamina l-attur qed jitlob li jitnehha l-manteniment ghall-konvenuta mhux fuq wahda mic-cirkostanzi pattwita bejn il-partijiet, izda fuq sitwazzjoni li avverat ruhha wara l-kuntratt, li pero' ma tidholx fit-termini tal-paragrafu fuq citat.

Ghaldaqstant it-talba tal-attur ghat-twaqqif tal-hlas da parti tieghu ta' manteniment ghall-konvenuta, mhjiex gustifikata la fil-fatt u lanqas fid-dritt u qed tigi respinta.

Kura u Kustodja u Manteniment ghall-minuri

Illi fil-klawsola numru sitta [6] il-partijiet ftehmu dwar il-*patria potestas*, il-kura u kustodja effetiva tal-minuri, u l-modalita' tal-access tal-missier.

Fit-termini ta' din il-klawsola, il-kura u kustodja kellha tibqa' kongunta, kif ukoll il-*patria potestas*, izda l-minuri kellha tghix mal-konvenuta.

Il-partijiet qabblu wkoll li:

Ir-ragel bhala sehemu mill-manteniment tat-tifla minuri C B qieghed jintrabat u jobbliga ruhu li jhallas lill-mara li taccetta s-somma ta' tmenin lira maltin [LM80] kull xahar; li l-ispejjez edukattivi u medici, ordinarji u straordinarji, jkunu a kariku tal-attur; li dan il-manteniment jigi rivedut kull sena skont l-indici tal-gholi tal-hajja; u "kwalunkwe beneficju socjali in konnessjoni mal-minuri C inkluz children's allowance ikun percepibbli esklussivament mill-mara, u r-ragel ma jkollu ebda dritt fir-rigward."

Fil-paragrafu [f] tal-imsemmija klawsola numru sitta [6] il-partijiet qabblu fuq il-modalita' tal-access favur l-attur.

Illi fil-mori tal-kawza, is-sitwazzjoni rigward it-tifla minuri tbiddlet fis-sens li dina marret tghix mal-missier b'access favur l-omm. Di fatti fl-udjenza tas-7 ta' Novembru 2012 gie registrat is-segwenti verbal:

"Il-partijiet personalment informaw lill-Qorti li huma jaqblu mas-sitwazzjoni vigenti dwar il-kura u kustodja tat-tifla

minuri, u cioe' li l-kura u kustodja tibqa' esklussivament f 'idejn l-attur b' access adegwat favur il-konvenuta li fil-prezent huwa ta' tlett [3] sieghat kull nhar ta' gimgha."[3]

Rigward il-manteniment li l-attur hallas lill-konvenuta ghat-tifla minuri meta dina kienet qeda fil-kura tieghu, il-partijiet, fl-udjenza tat-3 ta' April 2012 il-konvenuta ddikjarat hekk:

"Il-konvenuta, fil-prezenza tad-difensur taghha, [tiddikjara] li hija lesta li tirrifondi lill-attur il-manteniment imhallas lilha ghat-tifla minn meta t-tifla kienet tirrisjedi mal-attur, u cioe' minn Marzu 2001 sa Settembru 2011, u li l-ammont ghandu jigi rifuz."[4]

Fid-dawl tal-premess il-Qorti hija tal-fehema li fl-interess tal-minuri, il-klawsola numru 6 ghandha tinbidel limitatament fis-sens li l-kura u kustodja tal-minuri tkun esklussivament fdata f' idejn l-attur, li l-attur m' ghandu jhallas lill-konvenuta ebda manteniment jew spejjez relatati mal-minuri u li kwalunkwe beneficju socjali dovut in konnessjoni mal-minuri ghandu jigi percepit mill-attur. Inoltre, l-access favur il-konvenuta ikun, kif pattwit bejn il-partijet fil-mori tal-kawza, tlett sieghat kull nhar ta' Gimgha. Ghal bqija l-klawsola numru sitta tibqa' ferma.

Decide

Ghal dawn il-motivi tilqa' t-talbiet tal-attur limitatament kif fuq indikat taht is-sezzjoni ntestata ***Manteniment favur il-Mara***, u that is-sezzjoni ntestata ***Kura u Kustodja u Manteniment ghall-minuri;*** inoltre l-konvenuta hija ordnata li tirrifondi lill-attur l-ammont ta' manteniment imhallas lilha ghat-tifla minuri minn Marzu 2001 sa Settembru 2011; tichad it-talbiet ghal bqija.

Spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

[3] Vol.2 – Fol.400
[4] Vol.2 – Fol.385

---------------------------------TMIEM---------------------------------